

Babí léto na zahradě

Co ještě vysít a zasadit?

Rajčata dozrávají, cukety ještě statečně plodí, jablka padají ze stromů a prázdných míst na záhonech přibývá. Byla by ale škoda nechat je hned odpočívat. Začátkem září můžeme stále vysévat některé druhy zeleniny, jiné založíme pro jarní sklizeň a zároveň už nastává čas myslet na příští rok.

Jen nezapomínejte, že podzimní zahradničení se neřídí pouze kalendářem. Rozdíl mezi teplou zahradou na jižní Moravě a chladnější polohou může být značný. Sledujte proto předpověď, teplotu půdy a při nákupu osiva především doporučený termín výsevu konkrétní odrůdy.

1. Ředkvičky: Ještě jednu sklizeň stihnete

Ředkvičky si většina z nás spojuje s jarem, ale právě konec léta a začátek podzimu jim mohou velmi dobře vyhovovat. Dny už nejsou tak dlouhé a úmorná vedra obvykle ustupují. Vyberte ranou odrůdu vhodnou pro podzimní pěstování a vysévejte ji přímo na záhon. Ředkvičky mají krátkou vegetační dobu, **některé odrůdy jsou připravené ke sklizni zhruba za měsíc**. Při příznivém září tak můžete ještě letos vytáhnout ze země vlastní křupavou úrodu.

Náš tip: Půdu udržujte rovnoměrně vlhkou. Střídání velkého sucha a vydatného zalévání může způsobovat praskání bulviček.

2. Špenát: Zasejte teď, sklízíte na jaře

Špenát je pro zářijové výsevy jako stvořený. Pokud ho vysejete na přezimování, mladé rostlinky stihnou před zimou zakořenit a časně zjara se znovu pustí do růstu. Díky tomu můžete vlastní čerstvé listy sklízet mnohem dříve než z klasického jarního výsevu. Vybírejte ale odrůdy určené k přezimování. Záhon by měl být kyprý a neměl by úplně vysychat. Při pozdějším výsevu můžeme rostlinám v chladnějších oblastech pomoci netkanou textilií.

3. Polníček: Malý hrdina chladných měsíců

Kozlíček polníček patří k nejvděčnějším zeleným listům podzimní zahrady. Výsevy od konce srpna do začátku podzimu mohou přezimovat a poskytnout ranou jarní sklizeň. V mírné zimě nebo pod krytem se k čerstvým růžicím můžeme dostat ještě dříve. Navíc nepotřebuje mnoho prostoru. Využijte místo po sklizených fazolkách, cibuli nebo jiné zelenině a místo holé půdy budete mít záhon plný zelených lístků. V kuchyni pak stačí polníček doplnit jablkem či hruškou, sýrem, ořechy a jednoduchou medovo-hořčičnou zálivkou.

4. Ozimá cibule: Ted' už opravdu na poslední chvíli

Začátek září je také poslední možností pro výsev některých odrůd ozimé cibule. Tady je ale důležité neřídít se jen názvem zeleniny. **Potřebujeme odrůdu určenou k ozimému pěstování, která zvládne přezimování.** Se setím příliš neotálejte. Rostlinky musí před příchodem zimy dostatečně zesílit, ale zároveň nesmějí být přerostlé. A pokud už je druhá polovina září? Raději se řiďte pokyny na sáčku s osivem a podmínkami ve vaší oblasti.

5. Jahody: Myslete na příští léto

Máte nové sazenice jahodníku nebo mladé rostlinky z vlastních odnoží? Začátek podzimu může být vhodným obdobím pro jejich usazení na nové místo. Čím dříve před zimou zakoření, tím lépe se připraví na další sezonu. Záhon před výsadbou zbavte plevelu, dopřejte mu vyžrálý kompost a sazenice po vysazení důkladně zalijte. **Pozor na jednu z nejčastějších chyb: srdíčko neboli střed rostliny nesmí skončit hluboko pod zemí.** A jestli zakládání nového jahodiště teprve plánujete a venku už začínají studené noci, nemusíte nic uspěchat. Termín závisí také na typu sadby a místních podmínkách.

6. Volný záhon? Nakrmte půdu

Nemáte chuť vysévat další zeleninu? Prázdný záhon přesto nemusí zůstat holý až do jara. **Vysejte zelené hnojení.** Používá se například svazenka, hořčice nebo vhodné směsi. Rostliny rychle zakryjí půdu, pomáhají omezovat plevel a jejich zelená hmota později poslouží jako zdroj organické hmoty. Při výběru však myslete na osevní postup. Například hořčice patří do stejné čeledi jako zelí, kapusta, brokolice nebo ředkvičky, a proto není ideální ji zařazovat tam, kde chcete příští sezonu opět pěstovat brukvovitou zeleninu.

Náš tip: Pokud si nejste jistí, kam co příští rok přijde, praktickou volbou bývá svazenka, která není blízce příbuzná s většinou běžně pěstované zeleniny.

7. Jarní cibuloviny: Zasadte si jaro už teď

A teď od zeleniny ke květinám. Chcete-li se na jaře těšit z narcisů, krokusů, modřenců, hyacintů nebo tulipánů, právě podzim je čas začít chystat cibulky do země. Vyberte zdravé, pevné cibule bez plísní a měkkých míst a dejte jim dobře propustnou půdu. V přemokřeném záhonu totiž mohou zahnívat.

Jednoduchou pomůckou pro hloubku výsadby je přibližně dvojnásobek až trojnásobek výšky cibule vždy je ale nejlepší řídit se také doporučením konkrétního druhu. A pokud máte jen balkon? Cibuloviny můžete vysadit i do větší nádoby.

Zkuste cibulovou „lasagne“

Do jednoho hlubšího květináče lze vysadit několik druhů cibulovin ve vrstvách. Dolů přijdou větší cibule, například tulipány, nad ně narcisy či hyacinty a výše drobnější krokusy nebo modřence. Jednotlivé druhy pak mohou na jaře postupně vykvétat a jeden květináč se bude několik týdnů proměňovat. Jen nezapomeňte na otvor pro odtok přebytečné vody a dostatečnou drenáž.

8. A co česnek? Ještě vydržte!

Září svádí k tomu, abychom do země dostali všechno, co má přezimovat. U ozimého česneku ale není důvod spěchat. **S výsadbou je vhodnější počkat, až se půda skutečně ochladí.** Orientačně se doporučuje sázet při trvalejším poklesu teploty půdy pod zhruba 8 °C, což v našich podmínkách často nastává až během druhé poloviny října nebo začátkem listopadu.

Proč? Česnek má na podzim především zakořenit. Pokud ho zasadíme do teplé půdy příliš brzy, může začít více růst a zároveň se zvyšuje riziko některých chorob. Takže česnek zatím klidně nechte v suchu a chladu a připravte mu místo.

9. Co už raději nezkoušet?

Babí léto bývá zrádné. Jeden týden připomíná červenec a za pár dní se můžeme probudit do velmi chladného rána. Nenechte se proto slunečným odpolednem svést k pozdním výsevům teplomilné zeleniny. Rajčata, okurky, cukety, fazole nebo papriky už novou sezonu samozřejmě nestihnou. Také u salátů, ředkviček a dalších rychlých plodin vybírejte skutečně odrůdy určené pro podzimní pěstování. Údaj na sáčku osiva má v tomto případě větší váhu než obecná rada „tohle můžete sít v září“.

Babí léto zahradu nezavírá

Září není jen měsícem sklizně a úklidu. Může být také začátkem něčeho nového. Ještě letos můžeme sklízet ředkvičky, na jaro si připravit špenát a polníček, vysadit jahody a jarní cibuloviny nebo pomoci zeleného hnojení připravit půdu na další sezonu.

A prázdný záhon po letní sklizni? Ten už možná vůbec nebude vypadat tak prázdně.